

بررسی افشای آثار مالی کرونا و عملکرد شرکت های پذیرفته شده در بورس

اوراق بهادار تهران

آمنه بذرافشان^۱

۱. دکترای حسابداری، دانشیار دانشگاه بین المللی امام رضا(ع)، مشهد، ایران

چکیده

زمینه و هدف: همه گیری ویروس کرونا، اثرات اقتصادی قابل توجهی در مقیاس جهانی و ملی به وجود آورده است. برغم این اثرات، شواهدی که بتواند تأثیر این بیماری را بر فعالیت های تجاری خصوصاً از منظر حسابداری بررسی کند، بدست نیامد. لذا، این تحقیق با هدف بررسی رابطه افشای آثار مالی کرونا و عملکرد آتی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام شد.

روش ها: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی است. برای انجام مطالعه از اطلاعات ۱۱۷ شرکت که طی سال های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ اقدام به افشای بحث کرونا در کنفرانس های اطلاع رسانی موجود در سایت کدال نموده اند استفاده گردید.

نتایج: یافته های تحقیق نشان داد که افشای کرونا ارتباط منفی و معناداری با فروش، سود عملیاتی و سودخالص آتی و ارتباط مثبت و معناداری با جریان نقد عملیاتی آتی دارد. بعلاوه، میزان افشای کرونا با بازده غیرعادی کوتاه مدت سهام رابطه مثبت و معناداری دارد.

نتیجه گیری: بطور کلی شرکت هایی که افشا و اطلاع رسانی بیشتری پیرامون آثار مالی کرونا داشته اند، برغم تضعیف عملکرد آتی شرکت، جریان نقد عملیاتی آنان افزایش داشته و سرمایه گذاران در هنگام ارائه کنفرانس ها به مباحث مربوط به کرونا واکنش مثبت نشان داده اند.

کلید واژه ها:

کرونا، اقتصاد،
مدیریت مالی

تمامی حقوق نشر برای
دانشگاه علوم پزشکی
تربت حیدریه محفوظ
است.

مقدمه

ویروس کرونا اولین بار در ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹ در وهان چین گزارش شد. همه‌گیری ویروس کرونا، اگرچه اثبات اقتصادی قابل توجهی در مقیاس جهانی و ملی به وجود آورده و باعث رکود و کوچک شدن اقتصاد، کاهش رشد اقتصادی و بعضاً رشد اقتصادی منفی در تعدادی از کشورها شده است (۱).

در حقیقت شیوع این بیماری عدم اطمینان زیادی را به جامعه و بازار سرمایه وارد کرده است. بسیاری از جنبه‌های ناشناخته این بیماری نه تنها در دنیای پزشکی، بلکه در دنیای تجارت نیز متحیرکننده و مبهم است (۲). شیوع ویروس کرونا رویدادی سابقه‌ای است و ابهام و عدم اطمینان زیادی ایجاد نموده است، لذا تقاضای زیادی برای اطلاعات از جانب سرمایه‌گذاران را به دنبال داشته است. به همین دلیل، شرکت‌ها در تخمین تأثیر شیوع کرونا و ارائه اطلاعات معنی‌دار به سرمایه‌گذاران تلاش می‌کنند (۳).

بحران همه‌گیری کووید ۱۹ و آثار اقتصادی آن موجب شده است که سرمایه‌گذاران و دیگر ذینفعان بیش از هر زمان دیگری به اطلاعات مالی باکیفیت نیاز داشته باشند. گرچه هیات مدیره شرکتها نمی‌توانند دامنه شیوع بیماری کرونا و عواقب آن بر اقتصاد و فعالیتها و تداوم فعالیت شرکت را به طور دقیق پیش بینی کنند، اما سرمایه‌گذاران انتظار دارند که مدیریت شرکتها تاثیر احتمالی بیماری کرونا بر توان نقدینگی، توانایی شرکت در انجام تعهدات و رویکرد شرکت در تقسیم سود را ارزیابی و پیش بینی کند (۴). مهمترین موضوع در خصوص بیماری کرونا نامعلوم بودن مدت تداوم این بیماری است که شرایط را برای پیش بینی آینده مشکل ساخته است. مدیران واحدهای تجاری و سرمایه‌گذاران نیز از این موضوع مستثنی نیستند. اما مسئله مهم این است که در این شرایط مدیریت واحد تجاری بتواند اطلاعاتی ارائه کند و سرمایه‌گذار از اطلاعاتی استفاده کند که ریسک چنین شرایطی را به حداقل برساند. نمی‌توان گفت که انتظار سرمایه‌گذاران از افشای پیامدهای کووید ۱۹ بر

شد. رکت غیرمنطقه‌ی است، چه در عمل سرمایه‌گذاری متکی بر اطلاعات و پیش بینی آینده بر مبنای آن اطلاعات است و نمی‌توان بر سرمایه‌گذاران برای مطالبه اطلاعات خرده گرفت. در واقع سرمایه‌گذار موفق کسی است که در تصمیم‌گیری خود شرایط فعلی را نیز در نظر بگیرد. مهمترین وظیفه را مدیریت واحد تجاری بر عهده دارد تا اطلاعات مربوط به نقدینگی و روند سودآوری واحد تجاری در ماه‌های اخیر را به درستی و کامل و قابل اتکا افشا کند و ریسک‌هایی که بر واحد تجاری اثر دارند را نیز توضیح دهد. مدیریت واحد تجاری می‌تواند با بررسی صنایع مختلف مشابه داخلی و بین‌المللی تا حدودی ریسک‌های مرتبط با فعالیت صنعت خود را ارزیابی نموده و به اطلاع سرمایه‌گذاران برساند (۵).

زمانیکه شرکت‌ها با ریسک‌های عملیاتی ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا روبرو هستند در صدد هستند بازار را نسبت به آثار آن مطلع و آگاه سازند. میزان افشای کرونا در کنفرانس‌های اطلاع‌رسانی می‌تواند منعکس‌کننده شدت آثار کرونا بر عملکرد شرکت باشد. بنابراین انتظار می‌رود میزان افشا با عملکرد شرکت در آینده نزدیک رابطه معناداری داشته باشد (۶). کنفرانس اطلاع‌رسانی یک کنفرانس از راه دور یا پخش اینترنتی است که در آن یک شرکت در مورد نتایج مالی یک دوره گزارش و بحث می‌کند. با بهره‌گیری از این کنفرانس‌ها، شرکت‌ها می‌توانند اطلاعات را به همه طرف‌های علاقه‌مند از جمله سرمایه‌گذاران سازمانی و فردی و همچنین تحلیلگران طرف خرید و فروش منتقل کنند. کنفرانس‌های اطلاع‌رسانی به شرکت‌ها این امکان را می‌دهد تا موفقیت‌ها را در دوران پررونق و ترس‌ها را در دوران نامطلوب برجسته کنند. کنفرانس اطلاع‌رسانی مهمترین مکان رسمی است که مدیران شرکت در خارج از صورت‌های مالی در اختیار دارند تا اطلاعات بیشتری را در مورد عملکرد شرکتها به سرمایه‌گذاران و تحلیلگران مالی ارائه دهند. این کنفرانس‌ها به دلیل تأثیر آنها در بازار سهام، یک رویداد مهم اقتصادی برای شرکت‌ها تلقی می‌شود (۷).

تحلیل‌گران مطرح نشود، همچنان ناشر موظف به تشریح آخرین وضعیت شرکت و شفاف سازی خواهد بود. سوالات پرسیده شده و همچنین پاسخ‌های مدیرعامل در وبسایت کدال منتشر می‌شود و پس از آن نماد شرکت بازگشایی می‌شود. به کل این فرآیند، کنفرانس اطلاع رسانی گفته می‌شود که معمولاً دو روز معاملاتی به طول می‌انجامد (۹).

در بررسی متون، شواهدی که بتواند تأثیر این بیماری را بر فعالیت‌های تجاری خصوصاً از منظر حسابداری بررسی کند، بدست نیامد، لذا این پژوهش با هدف بررسی تأثیر افشای شرکت‌ها از همه‌گیری ویروس کرونا در کنفرانس‌های اطلاع رسانی را بر عملکرد آتی شرکت‌ها طراحی و اجرا گردید.

روش‌ها

روش پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی است زیرا نتایج حاصل از آن می‌تواند در تصمیمات سهام‌داران و سرمایه‌گذاران مورد استفاده قرار گیرد و از نظر ماهیت انجام، پژوهشی تحلیلی-توصیفی است. این پژوهش به لحاظ جمع‌آوری اطلاعات، پژوهشی پس‌رویدادی است چرا که از اطلاعات گذشته شرکت‌های نمونه استفاده می‌گردد. با در نظر گرفتن ماهیت و روشی که در این مطالعه استفاده می‌شود، از لحاظ روش‌شناسی از نوع رگرسیون و همبستگی می‌باشد، زیرا در این نوع پژوهش، پژوهشگر به دنبال ارزیابی ارتباط بین دو یا چند متغیر می‌باشد.

قلمرو مکانی این پژوهش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و قلمرو زمانی پژوهش سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ می‌باشد.

فرضیه پژوهش

بین میزان افشای کرونا و عملکرد آتی شرکت رابطه معناداری وجود دارد.

جامعه و نمونه آماری

شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، جامعه آماری این پژوهش را تشکیل می‌دهند. در این راستا تعداد ۱۱۷ شرکت که طی بازه زمانی تحقیق اقدام به افشای آثار مالی

فرانکل، جانسون و اسکینر دریافتند در شرکت‌هایی که کنفرانس اطلاع رسانی برگزار می‌کنند حجم معاملات و نوسان قیمت سهام بیشتر است. در این راستا، پیامدها و آثار ویروس کرونا ممکن است سوالات تحلیل‌گران مالی را برانگیزد حتی اگر مدیران شرکت در بخش ارائه کنفرانس از آن نام نبرند (۸). در ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار تهران بلافاصله پس از افزایش ۵۰٪ قیمت نماد معاملاتی طی ۱۵ روز معاملاتی متوالی، نامه‌ای جهت برگزاری کنفرانس اطلاع رسانی به دلیل شمولیت در ماده ۱۷ دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات برای ناشر ارسال و درخواست می‌کند تا طی کمتر از ۲ روز با ورود به سامانه تَدان و دریافت سوالات مطرح‌شده توسط تحلیل‌گران، اقدام به پاسخ‌گویی به سوالات آنان در قالب کنفرانس اطلاع رسانی مجازی نماید. زمان بازگشایی نماد در اطلاعیه قید می‌شود و ناشر موظف است تا زمان بازگشایی، کنفرانس اطلاع رسانی را برگزار کرده و نتیجه آن را در کدال منتشر کند. در این زمان سازمان بورس با انتشار اطلاعیه‌ای در وبسایت کدال از موسسات سبدگردانی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری درخواست می‌کند تا سوالات خود را از طریق سامانه تَدان از مدیرعامل شرکت مورد نظر بپرسند (سایت تَدان سایتهی است که توسط سازمان بورس طراحی شده است تا در آن سوالات مربوطه از مدیران عامل شرکت‌های مختلف پرسیده شود و آنان نیز پاسخ‌های خود را از طریق همین وبسایت ارسال کنند). تحلیل‌گران دارای مجوز سازمان، از طریق سامانه تَدان می‌توانند تا ساعت ۱۶ همان روزی که نماد متوقف شد، سوالات مرتبط به آن اطلاعیه را در صفحه مربوطه به آن اطلاعیه، قرار دهند. دسترسی تحلیل‌گران از ساعت ۱۶ بسته خواهد شد. بعد از ساعت ۱۶، ناشر از طریق لینک تَدان در کدال، سوالات را جمع‌آوری کرده و ظرف مهلت تعیین‌شده در اطلاعیه موظف است پاسخ سوالات را به صورت فایل صوتی که توسط مدیران شرکت (مدیرعامل یا اعضای هیأت‌مدیره) قرائت می‌شود در کدال افشا نماید. ناشر می‌تواند علاوه بر فایل صوتی، فایل متنی نیز افشا نماید. در صورتی که هیچ پرسشی در این سامانه توسط

متغیرهای کنترلی:

متغیرهای کنترلی پژوهش به شرح زیر می باشد:

SIZE: اندازه شرکت است که لگاریتم طبیعی ارزش بازار سهام شرکت در طی دوره برگزاری کنفرانس‌های اطلاع رسانی است.

LEV: اهرم مالی شرکت است که نسبت مجموع بدهی‌های بلند مدت به کل دارایی‌های شرکت است. **MTB:** فرصت رشد شرکت است که نسبت لگاریتم طبیعی ارزش بازار به ارزش دفتری سهام شرکت است. **LOSS:** منعکس کننده زیان شرکت است و یک متغیر موهومی است که اگر سود خالص شرکت در طی دوره منفی باشد برابر با یک است و در غیر این صورت صفر است. **SALES_GROWTH:** رشد فروش شرکت است یعنی درصد تغییر در فروش‌ها نسبت به دوره مالی مشابه سال قبل است. **FIRM_AGE:** سن شرکت که به صورت لگاریتم طبیعی (+۱ اختلاف زمان بین تاسیس اولیه شرکت و زمان حال) محاسبه شده است. **CURRENT_RATIO:** نسبت جاری است که به صورت نسبت دارایی‌های جاری شرکت به بدهی‌های جاری محاسبه می شود. **VOL-OCF:** انحراف معیار جریان نقد عملیاتی سه سال قبل می باشد.

نتایج

آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در جدول (۱) ارائه شده است. همانگونه که مشاهده می‌شود میانگین سود خالص به کل دارایی شرکت‌های مورد مطالعه حدود ۱۷ درصد می‌باشد. بعلاوه میانگین فروش به کل دارایی‌ها، سود عملیاتی به کل دارایی‌ها و جریان نقد عملیاتی به کل دارایی‌ها در مشاهدات مورد بررسی به ترتیب ۱/۷۰۵، ۱/۱۸۶ و ۰/۱۵۶ می باشد. همچنین میانگین نسبت دارایی‌های جاری به بدهی‌های جاری ۲/۲۳۳ است. بطور متوسط ۵۰ درصد از دارایی‌های شرکت‌ها از طریق بدهی‌های بلندمدت تحصیل شده است. کمترین مقدار، بیشترین مقدار و میانگین تعداد سوالات مربوط به کرونا در کنفرانس‌های اطلاع رسانی به ترتیب ۱، ۲۶ و ۲/۸۵۶ می باشد. همچنین میانگین لگاریتم طبیعی سن شرکت‌های مورد بررسی ۴/۱۲۸ می باشد.

کرونا در کنفرانس‌های اطلاع‌رسانی نموده، مورد بررسی قرار گرفته اند. کنفرانس‌های اطلاع‌رسانی موجود در سایت کدال، منبع جمع آوری داده‌های شرکت‌ها در این پژوهش می‌باشد. پس از جمع‌آوری داده‌های آماری، برای جمع‌بندی و محاسبات مورد نیاز از نرم‌افزار Excel استفاده شده است و نتایج آن، در بسته نرم افزاری SPSS نسخه ۲۲ وارد شده و فرضیه پژوهش مورد تجزیه و تحلیل نهایی قرار گرفته است.

مدل پژوهش و شیوه‌ی اندازه‌گیری متغیرها

از مدل زیر برای آزمون فرضیه پژوهش استفاده شده است:

$$\begin{aligned} OPER - OUTCOME_{i,t+1} &= \beta_0 + \beta_1 COVID_{i,t} + \beta_2 VOL - OCF_{i,t} \\ &+ \beta_3 LOSS_{i,t} + \beta_4 SIZE_{i,t} + \beta_5 MTB_{i,t} \\ &+ \beta_6 LEV_{i,t} + \beta_7 CURRENT_{i,t} \\ &+ \beta_8 SALES - GROWTH_{i,t} \\ &+ \beta_9 FIRM - AGE_{i,t} + \beta_{10} VIRUS_Q \\ &+ \theta_{i=1}^n Industry Fixed Effects \\ &+ \pi_{i=1}^n Year Fixed Effects + \varepsilon \end{aligned}$$

متغیر وابسته:

متغیر وابسته پژوهش به شرح زیر می باشد:

متغیر وابسته **OPER-OUTCOME:** عملکرد مالی و عملیاتی شرکت در سال آتی می باشد. جهت سنجش عملکرد از پنج معیار فروش، سود عملیاتی، سود خالص، جریان نقد عملیاتی شرکت و بازده غیرعادی تجمعی سهام استفاده می شود. جهت همگن نمودن داده‌ها، چهار معیار اول بر کل دارایی‌های شرکت تقسیم می شوند. بازده غیرعادی تجمعی یا انباشته از مجموع بازده‌های غیرعادی حاصل شده برای بازه [۱۰، ۲] روز پس از کنفرانس‌های اطلاع رسانی محاسبه می‌گردد. بازده غیرعادی مابه تفاوت بازده واقعی سهام و بازده بازار است.

متغیر مستقل:

متغیر مستقل پژوهش به شرح زیر می باشد:

متغیر مستقل COVID: تعداد اشاره‌ها به ویروس کرونا (فراوانی واژه کرونا) را در طول کنفرانس‌های اطلاع رسانی موجود در سامانه تَدان نشان می‌دهد که به صورت لگاریتم طبیعی (+۱ تعداد واژه‌های کرونا)، محاسبه گردیده است.

خالص، $-۰/۰۰۹$ و دارای سطح معناداری $۰/۰۰۰$ می‌باشد. منفی بودن ضریب رگرسیونی و سطح معناداری کمتر از $۰/۰۵$ حاکی از ارتباط معکوس و معنادار بین دو متغیر (فراوانی واژه کرونا با میزان سود خالص) است. این بدان معناست که شرکت‌هایی که در طول کنفرانس بیشتر در مورد ویروس کرونا بحث می‌کنند، در آینده سود خالص کمتری دارند. بعلاوه، ضریب رگرسیونی مربوط به رابطه فراوانی واژه کرونا با میزان جریان نقد عملیاتی، $۰/۰۳۰$ و دارای سطح معناداری $۰/۰۰۰$ می‌باشد. مثبت بودن ضریب رگرسیونی و سطح معناداری کمتر از $۰/۰۵$ نشان از ارتباط مستقیم و معنادار بین دو متغیر (فراوانی واژه کرونا با میزان جریان نقد عملیاتی) دارد. به عبارت دیگر که شرکت‌هایی که در طول کنفرانس بیشتر در مورد ویروس کرونا بحث می‌کنند، در آینده جریان نقد عملیاتی بیشتری دارند. همانگونه که در جدول (۲) مشاهده می‌شود ضریب رگرسیونی متناظر با بازده غیرعادی در بازه ۲ و ۱۰ روز بعد از برگزاری کنفرانس $۰,۰۵۶$ است و سطح معناداری متناظر با آن $۰/۰۵$ می‌باشد. با توجه به اینکه سطح معناداری کمتر مساوی با $۰,۰۵$ است می‌توان گفت بین فراوانی واژه کرونا در کنفرانس‌های اطلاع‌رسانی و واکنش کوتاه مدت بازار (بازده غیرعادی تجمعی سهام) رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته بیانگر این نکته است که افشایبیات در کنفرانس دارای محتوای اطلاعاتی بوده و روی قیمت‌ها منعکس می‌شود

نتایج حاصل از برآزش مدل تحقیق در جدول (۲) ارائه شده است. طبق این چدول رابطه فراوانی واژه کرونا به عنوان متغیر مستقل با پنج متغیر میزان فروش، میزان سود عملیاتی، میزان سود خالص آتی و بازده غیرعادی تجمعی سهام بطور مجزا مورد بررسی قرار گرفته است. همانگونه که مشاهده می‌شود مقدار معناداری آماره فیشر در هر پنج مدل کمتر از ۵ درصد بوده و می‌توان گفت مدل معناداری مناسبی دارد. ضریب رگرسیونی مربوط به رابطه فراوانی واژه کرونا با میزان فروش، $-۰/۰۷۸$ و دارای سطح معناداری $۰/۰۰۰$ می‌باشد. منفی بودن ضریب رگرسیونی و سطح معناداری کمتر از $۰/۰۵$ نشان از ارتباط معکوس و معنادار بین دو متغیر (فراوانی واژه کرونا با میزان فروش) دارد. این بدان معناست که شرکت‌هایی که در طول کنفرانس بیشتر در مورد ویروس کرونا بحث می‌کنند، در آینده فروش کمتری دارند. همچنین ضریب رگرسیونی مربوط به رابطه فراوانی واژه کرونا با میزان سود عملیاتی، $-۰/۰۰۹$ و دارای سطح معناداری $۰/۰۰۰$ می‌باشد. منفی بودن ضریب رگرسیونی و سطح معناداری کمتر از $۰/۰۵$ بیانگر ارتباط معکوس و معنادار بین دو متغیر (فراوانی واژه کرونا با میزان سود عملیاتی) است. به عبارت دیگر که شرکت‌هایی که در طول کنفرانس بیشتر در مورد ویروس کرونا بحث می‌کنند، در آینده سود عملیاتی کمتری دارند. ضریب رگرسیونی مربوط به رابطه فراوانی واژه کرونا با میزان سود

جدول (۱) نتایج آماره توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	کمترین مقدار	بیشترین مقدار	میانگین	میانه	انحراف معیار
فروش	۰	۳۸/۳۹۹	۱/۰۷۵	۰/۵۲۸	۳/۵۰۱
سود عملیاتی	-۰/۸۲۹	۱/۷۸۳	۰/۱۸۶	۰/۱۹۷	۰/۲۵۲
سود خالص	-۰/۳۷۰	۰/۶۷۰	۰/۱۷۴	۰/۱۸۶	۰/۱۸۰
جریان نقد عملیاتی	-۶/۹۳۹	۳/۱۰۲	۰/۱۵۶	۰/۰۹۳	۰/۷۶۰
فراوانی واژه کرونا	۱	۲۶	۲/۸۵۶	۲	۳/۲۲۰
فرصت رشد	۳۷۷/۸۲۴	-۲۳/۱۸۱	۳۷/۰۱۰	۱۱/۶۲۰	۶۷/۷۱۷

۱/۳۵۴	۱۷/۲۵۰	۱۷/۳۰۰	۲۰/۶۸۰	۱۲/۴۵۵	اندازه شرکت
۰/۲۶۳	۰/۵۰۸	۰/۵۰۷	۱/۴۱۰	۰/۰۳۴	اهرم مالی
۲/۴۴۳	۱/۴۸۰	۲/۲۳۳	۱۸/۴۰۰	۰/۱۷۹	نسبت جاری
۹۱/۴۹۰	۵۲/۸۸۵	۶۹/۹۹۰	۶۹۵/۸۰۰	-۳۵/۲۸۰	رشد فروش
۰/۲۹۵	۴/۱۸۹	۴/۱۳۸	۳/۳۶۷	۴/۵۳۲	سن شرکت
۰/۲۲۶	۰	۰/۰۵۳	۱	۰	زیانده بودن
۰/۰۵۶	۰/۰۶۱	۰/۰۵۴	-۰/۰۰۱	-۰/۰۶۷۵	انحراف معیار جریان نقد عملیاتی

جدول ۲. نتایج آزمون‌های آماری

بازده سهام		سود خالص		سود عملیاتی		فروش		جریان نقد عملیاتی		متغیر
معداری	ضریب	معداری	ضریب	معداری	ضریب	معداری	ضریب	معداری	ضریب	
۰/۸۲۸	-۰/۰۳۶	۲۳۵/۰	۳۳۱/-	۳۰۰/۰	-۰/۲۹۵	۰/۳۳۷	-۱/۲۳۹	۷۰۵/۰	۲۶۴/-	ضریب ثابت
۰/۰۵۰	-۰/۰۵۶	۰۴۴/۰	۰۰۹/-	۰۴۸/۰	۰۰۹/-	۰/۰۲۷	-۰/۰۷۸	۰۰۸/۰	۰۳۰/۰	فراوانی واژه کرونا
۰/۰۱۸	-۰/۰۰۳	۱۵۶/۰	۰۷۱/۰	۴۱۸/۰	۰۴۱/۰	۶۲۵/۰	۱۴۶/۰	۰۰۲/۰	۶۱۸/۰	انحراف معیار جریان نقد عملیاتی
۰/۷۴۰	-۰/۰۱۸	۷۹۸/۰	-۰/۰۱۴	۰۵۳/۰	-۰/۱۲۵	۰۲۴/۰	-۰/۵۹۲۰	۲۴۷/۰	۱۱۶/۰	زیانده بودن
۰/۸۴۳	-۰/۰۰۲	۰۰۹/۰	۰۳۷/۰	۰۱۸/۰	۰۳۴/۰	۰۵۹/۰	۱۲۲/۰	۸۱۴/۰	۰۰۸/۰	اندازه
۰/۶۱۳	-۰/۰۰۶	۰۶۶/۰	-۰/۰۰۰	۰۱۹/۰	-۰/۰۰۰	۰۳۷/۰	-۰/۰۰۰	۵۶۰/۰	-۰/۰۰۰	فرصت رشد
۰/۰۱۶	-۰/۱۱۷	۰۰۰/۰	۳۶۴/-	۰۰۰/۰	۳۲۴/-	۰۲۳/۰	۸۹۶/-	۷۶۰/۰	۰۶۴/-	اهرم مالی
۰/۲۶۳	-۰/۰۰۴	۰/۰۳۱	-۰/۰۱۷	۰/۰۰۳	-۰/۰۲۴	۰/۴۲۵	-۰/۰۱۷	۰/۸۷۵	-۰/۰۰۳	نسبت جاری
۰/۰۷۰	-۰/۰۰۸	۰/۴۸۰	۰/۰۴۸	۰/۳۱۷	۰/۰۴۱	۰/۰۰۳	۰/۰۰۳	۰/۳۰۱	۰/۰۰۱	رشد فروش
۰/۲۲۲	-۰/۰۲۶	۰/۳۸۱	۰/۰۲۷	۰/۲۷۴	۰/۰۳۵	۰/۱۳۸	۰/۲۱۵	۰/۴۲۶	۰/۰۶۳	سن
کنترل شد										اثرات سال
کنترل شد										اثرات صنعت
۲/۱۴۱	۴/۳۹۷	۴/۰۴۳	۲/۷۱۷	۲/۷۲۱	آماره فیشر					
۰/۰۰۳	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	معداری آماره فیشر					
۰/۱۰۳	۰/۲۶۰	۰/۲۳۷	۰/۱۷۰	۰/۱۶۱	ضریب تعیین تعدیل شده					

بحث

همچنین، یافته های تحقیق حاکی از آن است که میزان افشای کرونا ارتباط مثبت و معناداری با جریان نقد عملیاتی آتی دارد. به عبارت دیگر در شرکت هایی که افشا و اطلاع رسانی بیشتری پیرامون کرونا داشته اند میزان جریان نقد عملیاتی با افزایش همراه بوده است. بنابراین می توان گفت زمانیکه شرکت ها می بینند با انواع ریسک های عملیاتی ناشی از همه گیری ویروس کرونا روبرو هستند جهت مقابله با این ریسک ها و رویدادهای غیرمنتظره، جریان های نقدی عملیاتی خود را افزایش می دهند. بعلاوه یافته ها نشان می دهد که سرمایه گذاران، در کنفرانس های اطلاع رسانی به بحث های مربوط به ویروس کرونا واکنش مثبت نشان می دهند، چراکه میزان بحث با بازده غیرعادی کوتاه مدت در بازه کوتاهی پس از برگزاری کنفرانس رابطه معناداری دارد. این یافته بیانگر این نکته است که افشاییات در کنفرانس های اطلاع رسانی در قیمت ها منعکس می شود و به سرمایه گذاران گریزان از عدم اطمینان این فرصت را می دهد تا در انتظارات خود از بازده های آتی تجدید نظر نمایند.

به این ترتیب در شرکت هایی که افشا و اطلاع رسانی بیشتری پیرامون آثار مالی کرونا داشته اند علیرغم اینکه عملکرد آتی شرکت تضعیف شده است اما میزان جریان نقد عملیاتی با افزایش همراه بوده و سرمایه گذاران سهام در هنگام ارائه کنفرانس ها به مباحث مربوط به ویروس کرونا واکنش مثبت نشان داده اند. با توجه به نتایج حاصله، به سرمایه گذاران و تحلیلگران بازار سرمایه پیشنهاد می شود به دقت محتوای کنفرانس های اطلاع رسانی و سطح افشای ویروس کرونا را هنگام اخذ تصمیمات اقتصادی مورد توجه قرار دهند. این یافته ها می تواند ادبیات نظام سلامت کشور پیرامون اطلاع رسانی و افشای آثار کرونا را به فراتر از اشخاص حقیقی توسعه دهد و روشن کند که چگونه افشای آثار کرونا می تواند اشخاص حقوقی را تحت تاثیر قرار دهد و چگونه اطلاع رسانی آثار کرونا بر اشخاص حقوقی می تواند جامعه را منتفع نماید. بنابراین، این تحقیق می تواند اهمیت اطلاع رسانی و شفافیت پیرامون آثار کرونا را برای سیاست گذاران نظام سلامت کشور روشن تر نماید.

تأثیر تضعیف کننده بیماری همه گیر کرونا در سطح اشخاص حقیقی کاملاً مبرهن و مورد توجه سیاست گذاران می باشد. با این حال، برغم آن که این تأثیر در فضای کسب و کار به طور کلی و بازار سرمایه به طور خاص نیز مشاهده می شود و برای مثال، در سقوط های متعدد بازار که معاملات را برای چندین بار در یک دوره کوتاه متوقف کرده اند، مشهود است، کمتر مورد توجه ادبیات پزشکی و بالتبع سیاست گذاری ها در حوزه سلامت قرار گرفته است. بسیاری از دیدگاه ها شیوع ویروس کرونا را یک بیماری همه گیر بی سابقه می دانند که از زمان آغاز بورس سهام، جهان شاهد آن بوده است. از آنجا که تأثیر بسیار سریع آن در حال افزایش است بنابراین مفید بودن افشای شرکت ها از همه گیری ویروس کرونا در بازار سرمایه می تواند عملکرد بازار را تسهیل نموده و عدم اطمینان را کاهش دهد. به این ترتیب قالب تعاملی کنفرانس های اطلاع رسانی روش مناسبی برای برقراری ارتباط با بازار پیرامون رویدادهای فعلی مانند بیماری همه گیر کرونا می باشد.

بنابراین هدف از این پژوهش، تعیین رابطه بین میزان افشای آثار مالی ویروس کرونا در کنفرانس های اطلاع رسانی با عملکرد آتی شرکت ها می باشد. نتایج حاصل از بررسی ۱۱۷ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران که طی سال های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ اقدام به افشای بحث کرونا در کنفرانس های اطلاع رسانی موجود در سایت کدال نموده اند حاکی از آن است که میزان افشای کرونا ارتباط منفی و معناداری با میزان فروش، میزان سود عملیاتی و میزان سود خالص آتی دارد. به عبارت دیگر در شرکت هایی که افشا و اطلاع رسانی بیشتری پیرامون کرونا داشته اند میزان فروش، میزان سود عملیاتی و میزان سود خالص آتی با کاهش همراه بوده است. به این ترتیب می توان گفت مدیرانی که خود را در مواجهه ی بیشتری با آثار و پیامدهای منفی کرونا می بینند و انتظار دارند در آینده نزدیک عملکرد شرکتشان در نتیجه همه گیری ویروس کرونا تضعیف گردد در کنفرانس های اطلاع رسانی بیشتر به بحث پیرامون کرونا می پردازند.

نتیجه‌گیری

بطور کلی شرکت‌هایی که افشا و اطلاع‌رسانی بیشتری پیرامون آثار مالی کرونا داشته برغم اینکه عملکرد آتی شرکت تضعیف شده است، اما میزان جریان نقد عملیاتی افزایش یافته و سرمایه‌گذاران در هنگام ارائه کنفرانس‌ها به مباحث مربوط به کرونا واکنش مثبت نشان داده‌اند. این یافته‌ها می‌تواند دانش مرتبط با نظام سلامت کشور پیرامون اطلاع‌رسانی و افشای آثار کرونا را توسعه داده و تبعات آن را بر اشخاص حقوقی و جامعه مشخص نماید.

تشکر و قدردانی

بدینوسیله نویسندگان از کلیه افرادی که در مراحل نگارش این مقاله همکاری کردند، کمال تشکر و قدردانی را دارند.

تضاد منافع

در این پژوهش هیچ گونه تعارض منافی توسط نویسندگان گزارش نشده است.

مشارکت نویسندگان:

- (۱) مفهوم پردازی و طراحی مطالعه، یا جمع‌آوری داده‌ها، یا تجزیه و تحلیل و تفسیر داده‌ها: بذرافشان
- (۲) تهیه پیش‌نویس مقاله یا بازبینی آن جهت تدوین محتوای اندیشمندانه: بذرافشان
- (۳) تایید نهایی دستنوشته پیش از ارسال به مجله:

بذرافشان

References

1. Nikokar A. Coronavirus epidemic and its accounting and auditing implications (Covid epidemic 19, continuity of audit firms?). Bi-analytical, information, auditor research. 2020; 107: 48-46. [Persian]
2. Alao B, Gbolagade O. Coronavirus Pandemic and Business Disruption: The Consideration of Accounting Roles in Business Revival. International Journal of Academic Multidisciplinary Research. 2020; Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3614521>
3. Wang V, Betty B. Talk about the Coronavirus Pandemic: Initial Evidence from Corporate Disclosures. 2020; Working Paper. Available at: <https://ssrn.com/abstract=3585951>.
4. Liu G, Sun J. The Impact of COVID-19 Pandemic on Earnings Management and the Value Relevance of Earnings: US Evidence. 2022; Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3979872> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3979872>
5. Alizadeh S. Coronavirus Epidemic and its Accounting and Auditing Consequences (Business Sustainability and Investor Expectations), Bimonthly Analytical, Information. Auditor Research. 2020; 107: 38-36. [Persian]
6. Ding W, Levine R, Lin C, Xie W. Corporate Immunity to the COVID-19 Pandemic. Journal of Financial Economics (JFE). 2020; Forthcoming. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3578585> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3578585>
7. Hao J, Pham VT. COVID-19 Disclosures and Market Uncertainty: Evidence from 10-Q Filings. Australian Accounting Review. 2022; 32(2): 238-266.
8. Frankel R, Johnson M, Skinner DJ. An empirical examination of conference calls as a voluntary disclosure medium. Journal of Accounting Research. 1999; 37(1):133-50.
9. Rafiee M, Hesarzadeh R, Nasirzadeh F. The impact of Tedan system analytical reports on the informational efficiency of Tehran Stock Exchange. Journal of Financial Management Perspective. 2021; 32: 109-130. [Persian]

Investigating the relationship between the disclosure of financial effects of Corona and the performance of companies listed on the Tehran Stock Exchange

Ameneh Bazrafshan^{1*}

1. Associate Professor, Imam Reza International University, Mashhad, Iran

Corresponding author: Associate Professor, Imam Reza International University, Mashhad, Iran

Abstract

Background & Aim: The corona virus epidemic has created significant economic effects on a global and national scale. Despite these effects, no evidence was found that could investigate the impact of this disease on business activities, especially from the accounting perspective. Therefore, this research was conducted with the aim of investigating the relationship between the disclosure of the financial effects of Corona and the future performance of companies admitted to the Tehran Stock Exchange.

Methods: The present research is a descriptive study. To conduct the study, the information of 117 companies that disclosed the Corona issue in information conferences available on the Kodal website during the years 1398 to 1400 were used.

Results: The findings of the research showed that the disclosure of Corona has a negative and significant relationship with future sales, operating profit and net profit, and a positive and significant relationship with future operating cash flow. In addition, the amount of corona disclosure has a positive and significant relationship with short-term abnormal stock returns.

Conclusion: In general, the companies that have disclosed and provided more information about the financial effects of Corona, despite the weakening of the company's performance, their operating cash flow has increased, and investors have shown a positive reaction to the discussions related to Corona during the presentation of conferences.

Keywords:

Corona, Economics,
Financial
Management

How to Cite this Article: Bazrafshan A. Investigating the relationship between the disclosure of financial effects of Corona and the performance of companies listed on the Tehran Stock Exchange. Journal of Torbat Heydariyeh University of Medical Sciences. 2022;10(2):74-83.

(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cite.